

**ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Γ΄ ΤΑΞΗΣ ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 5 ΙΟΥΛΙΟΥ 2002
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ
ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ:
ΘΕΜΑΤΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΠΕΝΤΕ (5)**

ΟΜΑΔΑ Α΄

ΘΕΜΑ Α1

α. Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων:

- Φεντερασιόν
- Κλήριγκ
- Ορεινοί
- Πατριαρχική Επιτροπή (1918).

Μονάδες 12

β. Να προσδιορίσετε αν το περιεχόμενο των ακόλουθων προτάσεων είναι σωστό ή όχι, γράφοντας στο τετράδιό σας την ένδειξη **Σωστό** ή **Λάθος** δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

1. Το 1893 η Ελλάδα ζήτησε επαναδιαπραγμάτευση του δημοσίου χρέους της.
2. Η Εθνική Τράπεζα ιδρύθηκε το 1927.
3. Ο Χαρίλαος Τρικούπης προέβαλλε το αίτημα της κοινωνικής δικαιοσύνης.
4. Μία από τις αρμοδιότητες της Μικτής Επιτροπής Ανταλλαγής ήταν η εκτίμηση της ακίνητης περιουσίας των ανταλλαξίμων.
5. Τη λύση του υδρευτικού προβλήματος της Αθήνας ανέλαβε το 1925 η βρετανική εταιρεία ΠΑΟΥΕΡ.

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ Α2

α. Ποια ήταν τα πλεονεκτήματα που επέτρεπαν τη θετική οικονομική πορεία της Ελλάδας κατά την περίοδο του μεσοπολέμου (1919-1939);

Μονάδες 15

β. Πώς υλοποιήθηκε η αγροτική αποκατάσταση των προσφύγων μετά το 1923;

Μονάδες 13

ΟΜΑΔΑ Β'

ΘΕΜΑ Β1

Αντλώντας στοιχεία από το παρακάτω παράθεμα και αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις,

α. να συγκρίνετε την πολιτική πρακτική του Κουμουνδούρου και του Κωλέττη.

Μονάδες 12

β. να εξηγήσετε τη στάση του Κουμουνδούρου απέναντι στον Δεληγιώργη και τον Βούλγαρη.

Μονάδες 13

ΚΕΙΜΕΝΟ

«Ο Κουμουνδούρος μπορεί να θεωρηθεί ως ο πρώτος Έλληνας πολιτικός με συνείδηση κοινοβουλευτική. Ήθελε η κυβέρνησή του να στηρίζεται στην πλειοψηφία των βουλευτών και γι' αυτό, μιλώντας στη βουλή, προσπαθούσε να πείσει και όχι να δελεάσει όπως επιδίωκε ο Δεληγιώργης. Εκτιμούσε την αγχίνοια του Βούλγαρη και σεβόταν την πατριαρχική νοοτροπία του, αλλά αρνιόταν να υποταχθεί στον αυταρχισμό του. Συμπαθούσε τον Δεληγιώργη, αλλά δεν τον εμπιστευόταν, γι' αυτό και δε συνεργάστηκε μαζί του. Εκτιμούσε τον Τρικούπη, αλλά και τον αντιπαθούσε βαθύτατα, γι' αυτό και τον χρησιμοποίησε μια και μόνη

φορά. Ο Κουμουνδούρος είχε όλες τις αρετές που πρέπει να στολίζουν ένα κοινοβουλευτικό άνδρα. Ψυχραιμία, ανεξικακία, ελαστικότητα, προσαρμοστικότητα, καλή διάθεση, ευγένεια στους τρόπους, επιμέλεια, εργατικότητα, επιμονή, όσο και υπομονή, πραότητα. Δεν θύμωνε και δε λύπησε σχεδόν κανένα, γι' αυτό και τον χαρακτήριζαν "γλυκύτατο". Με απόλυτη ευλάβεια τηρούσε όλους τους κανόνες στο κοινοβουλευτικό παιχνίδι και δεν προσπάθησε ποτέ να βγει έξω από τα συνταγματικά πλαίσια. Αυτό που δεν του πήγαινε ήταν να βρεθεί στην ίδια κυβέρνηση με τον Βούλγαρη...»

Ι.Ε.Ε., τόμος ΙΓ΄, σ. 248

ΘΕΜΑ Β2

Αφού αντλήσετε στοιχεία από την επιστολή του Ελευθερίου Βενιζέλου, αρχηγού της ελληνικής αντιπροσωπίας στη Συνδιάσκεψη της Λοζάνης, και από το ψήφισμα του προσφυγικού συλλαλητηρίου της Αθήνας, να συγκρίνετε τον λόγο του δικαίου που προβάλλουν οι πρόσφυγες με τον λόγο του εφικτού που αρθρώνει ο Βενιζέλος σχετικά με την ελληνοτουρκική Σύμβαση ανταλλαγής των πληθυσμών.

Μονάδες 25

ΚΕΙΜΕΝΑ

α. «(...) Το να διαμαρτύρεσθε κατά της αρνήσεως της Τουρκίας, όπως επιτρέψη την επάνοδον των προσφύγων, είναι απολύτως φυσικόν. Η διαμαρτυρία σας επί του σημείου τούτου ευρίσκει πλήρη απήχησιν εις τας καρδίας παντός πεπολιτισμένου ανθρώπου είτε εν Ευρώπη είτε εν Αμερική. Και ενώπιον της συνδιασκέψεως οι αντιπρόσωποι ιδίως της Μ. Βρεταννίας, της Γαλλίας και της Αμερικής διεμαρτυρήθησαν εντονότατα κατά της τουρκικής ταύτης αποφάσεως. Ατυχώς, αι διαμαρτυρίαί αύται δεν έκαμψαν

τους Τούρκους, αι δε δυνάμεις είναι ανίκανοι να επιβληθούν επί του σημείου τούτου εις Τούρκους, αφού εν ουδεμιά περιπτώσει είναι διατεθειμένοι να επαναλάβουν τας εχθροπραξίας.

(...) Και ουδείς ήτο διατεθειμένος να μας βοηθήση, εν ανάγκη φθάνων μέχρι ρήξεως προς την Τουρκίαν δια να επιβάλωμεν τας αντιλήψεις μας ως προς τα ζητήματα ταύτα.

(...) Ο Σερ Αδάμ Μπλοκ, μέλος της Βρεταννικής Αποστολής μου είπεν: Αφήσατε τους Τούρκους μόνους να υποστούν το αίσχος της απανθρώπου ταύτης πολιτικής, και μη μετάσχετε αυτού, απομακρύνοντες και σεις τους εν Ελλάδι Τούρκους. Απήντησα ότι αίσχος δεν βαρύνει ημάς, οίτινες υποκύπτομεν εις την σκληράν ανάγκην - εις ην και Θεοί πείθονται - να διευκολύνωμεν την εγκατάστασιν των μυριάδων των προσφύγων, αλλά τον σημερινόν πολιτισμόν, όστις είναι ανίκανος να προλάβη το αίσχος τούτο.

(...) Γνωρίζω ότι ο προσφυγικός κόσμος θα με αναθεματίση δι' αυτό που κάμνω. Αλλ' έχω την συνείδησιν ήσυχον ότι εργάζομαι προς το συμφέρον αυτού».

Ε. Βενιζέλος προς Α. Κυριακίδη, Λοζάνη 26.1.1923,
στο Στ. Στεφάνου (επιμ.) *Ελευθερίου Βενιζέλου, τα Κείμενα*, τόμος Γ', σσ. 285-286

β. « Οι πρόσφυγες της Μικράς Ασίας, της Ανατολικής Θράκης και του Εύξεινου Πόντου ... θεωρούν ότι η Ανταλλαγή των ελληνικών πληθυσμών της Τουρκίας που ανέρχονται σε ένα εκατομμύριο διακόσιες χιλιάδες απέναντι σε τριακόσιες χιλιάδες μουσουλμάνους της Ελλάδας ... πλήττει καίρια την παγκόσμια συνείδηση και την παγκόσμια ηθική ... ότι είναι αντίθετη προς τα ιερότερα δικαιώματα του ανθρώπου, της ελευθερίας και ιδιοκτησίας· ότι το σύστημα της Ανταλλαγής αποτελεί νέα και κεκαλυμμένη μορφή αναγκαστικού εκπατρισμού και αναγκαστικής απαλλοτριώσης που κανένα κράτος δεν έχει το δικαίωμα να θέσει σε εφαρμογή παρά τη θέληση των πληθυσμών. Ότι οι ελληνικοί πληθυσμοί της Μικρασίας, αυτόχθονες από πανάρχαιους χρόνους στη γη που κατοικούσαν και πάνω

στην οποία τα δικαιώματά τους είναι αναπαλλοτριώτα και απαραγράπτα, δεν μετανάστευσαν με τη θέλησή τους αλλά εκδιώχθηκαν από τις εστίες τους αντιμετωπίζοντας το φάσμα της σφαγής».

Ψήφισμα που εγκρίθηκε από τους πρόσφυγες της Αθήνας στο συλλαλητήριο στην Ομόνοια, 21.1.1923.

ΟΔΗΓΙΕΣ (για τους εξεταζόμενους)

1. Στο τετράδιο να γράψετε μόνο τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, κατεύθυνση, εξεταζόμενο μάθημα). Τα θέματα να μην τα αντιγράψετε στο τετράδιο.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων αμέσως μόλις σας παραδοθούν. Καμιά άλλη σημείωση δεν επιτρέπεται να γράψετε. Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
3. Να απαντήσετε στο τετράδιό σας σε όλα τα θέματα.
4. Κάθε απάντηση επιστημονικά τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
5. Διάρκεια εξέτασης: τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
6. Χρόνος δυνατής αποχώρησης: Μία (1) ώρα μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ